

Motion om att utreda och att tillskapa sociala bostäder i Stockholm

Motion av Jan Jönsson m.fl. (alla L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson m.fl. (alla L) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att utreda och att tillskapa sociala bostäder i Stockholm. I motionen föreslås att Stockholm bör utveckla metoder för att säkerställa rätten till bostad, särskilt för socioekonomiskt svaga hushåll som har svårt att köpa egen bostad.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Frälsningsarmén Stockholm, Stockholms handelskammare och Stockholms Stadsmission.

Frälsningsarmén Stockholm, Stockholms handelskammare och Stockholms Stadsmission har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att staden på flera sätt arbetar för att säkerställa bostäder för alla, med särskild fokus på att minska bostadsbristen och stötta sociala boendeformer. De nya riktlinjerna för markanvisning tillsammans med riktlinjer för bostadsförsörjning förväntas stärka detta arbete ytterligare.

Exploateringsnämnden konstaterar att staden på många olika sätt arbetar med tillgången till bostäder för alla, där den främsta hjälpen för att människors boende är genom bidrag. Exploateringsnämnden verkar för en blandad stad genom sitt markinnehav och har vissa möjligheter att stötta stadens olika sociala boendeformer för socialt boende. Nämndens främsta bidrag är dock arbetet med att minska den generella bostadsbristen. Kommande Riktlinjer för bostadsförsörjning 2025-2028

förstärker styrningen. Förslaget till nya riktlinjer för markanvisning innefattar också förslag för utökade krav som gynnar svaga grupper på bostadsmarknaden.

Socialnämnden anser att det finns behov av tillgång till prisöverkomliga hyresrätter för att möjliggöra ekonomiskt svaga gruppers tillträde till bostadsmarknaden. Vilka metoder som bör tillämpas i syfte att stimulera framtagandet av prisöverkomliga hyresrätter ligger dock utanför socialnämndens kompetensområde, andra remissinstanser så som exempelvis exploateringsnämnden har bättre förutsättningar att ta ställning i frågan.

Stadsbyggnadsnämnden menar att staden inte kan, varken genom markanvisning eller genom planmonopolet, reglera hyresnivåer eller form för att hyra ut bostäder. Systemet för hyressättning utgår från en förhandling mellan flera parter som inte ligger inom plan- och bygglagens lagrum eller stadens avtalsskrivningar.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att begreppet sociala bostäder behöver förtydligas innan staden ska kunna ställa krav om detta vid markupplåtelse. För att motverka trångboddhet anser nämnden att det är viktigt med ett stort utbud av hyreslägenheter med rimliga hyresnivåer i Stockholm.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att staden med fördel kan utveckla koncept som redan finns i staden. Till exempel är SHIS Bostäder Stockholms stads bostadssociala resurs. De erbjuder boendelösningar och behovsanpassat stöd för att ge stockholmare som står utanför den ordinarie bostadsmarknaden möjligheten till en egen bostad.

Stockholms Stadshus AB ser att mycket görs för att säkerställa de behov som finns av sociala bostäder, men samtidigt är frågan komplex. I sammanhanget bör olika alternativ övervägas som i enlighet med kommunfullmäktiges budget underlättar att det byggs fler bostäder för alla.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Stockholm ska vara en stad där vanliga människor har råd att bo. Alla ska kunna hitta en bostad oavsett var i livet de befinner sig. Vår ambition är hög och med inriktningen att bygga tillräckligt för att minska bostadsbristen, att bygga samman staden och därigenom minska segregationen samt att arbeta med fokusområden utifrån översiktsplanen. Minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter och de allmännyttiga bostadsbolagen ska ta ett stort ansvar för bostadsbyggandet.

Arbetet mot hemlöshet är intensivt och en viktig del är att förebygga orsakerna till att människor blir hemlösa. Vårt mål är en nollvision för hemlöshet. Staden har också ett viktigt arbete med trygga och långsiktiga boendevillkor för barnfamiljer, exempelvis genom att förebygga vräkningar. Genom nära samverkan inom staden och med olika aktörer fullföljer staden sitt bostadsförsörjningsansvar och sociala lägenheter som genomgångsbostäder, Bostad Först-lägenheter och försöks- och träningslägenheter ökar.

För att bostadsmarknaden i stort ska fungera och bostäder vara tillgängliga, för inte minst socioekonomiskt svaga grupper, krävs ett fortsatt högt bostadsbyggande av hyresrätter. Under lång tid har allmännyttan missgynnats i markanvisningar och målen för markanvisningar till stadens egna bolag togs till och med bort under en period. Därtill har beslutade Stockholmshus med lägre hyror också stoppats. Med det rödgröna styret finns nu sedan valet år 2022 en hög ambition för allmännyttan och för Stockholmshusen vilket ger förutsättningar för en annan riktning. Det är också som motionärerna poängterar viktigt att fler hyresrätter med rimliga hyror byggs i områden där den typen av bostäder idag saknas.

Staden kämpar nu med bostadsförsörjningen sedan byggkrisen slog till för ett par år sedan. Stockholm agerar för att lindra konsekvenserna men krisen är inte lokal utan nationell. Det är staten som har möjlighet och ett ansvar att agera för att hålla byggandet i gång. Tyvärr står regeringen handfallen inför den allvarliga situation Sverige nu är i. Statens förändrade bostadspolitik efter valet 2022 hindrar Stockholms och Sveriges bostadsbyggande och förvärrar byggkrisen.

Kravet på sociala bostäder riskerar i förlängningen att leda till mer av det som kallas social housing. Det är inte en långsiktig lösning på bostadsbristen utan riskerar tvärtom att skapa inlåsningsproblematik och segregation.

För att komma tillrätta med de viktiga frågor som motionärerna lyfter, att säkerställa rätten till bostad särskilt för socioekonomiskt svaga hushåll, behövs en aktiv bostadspolitik från både regeringen och kommunen, ett fokuserat arbete för att minska bostadsbristen samt ett starkt samhälle med hög sysselsättning.

Bilaga

Motion om att utreda och att tillskapa sociala bostäder i Stockholm, dnr KS 2024/404-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen i sin helhet.
2. Att därutöver anföra följande.

Precis som framgår av remissvaren så är hemlöshet ett mångfacetterat problem som kräver både individuella och strukturella lösningar. Vi vänder oss dock emot att socialnämnden skulle sakna kompetens i frågan om sociala bostäder. Stadens socialtjänst är tvärtom de som bäst känner målgruppen som skulle vara aktuella för sociala bostäder. Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden har andra kompetensområden och den stora utmaningen för att tillskapa sociala bostäder ligger i

att det behövs en samsyn mellan socialtjänsten och exempelvis stadsbyggnadsnämnden samt bostadsbolagen. Det krävs kännedom om målgruppens behov kombinerat med förståelse för byggnadsprocesser för att hitta en lösning.

Begreppet sociala bostäder har en bitvis negativ association i Sverige, och vi liberaler menar att själva begreppet inte är det viktiga, men vad vi gör för att lösa problemet för de som är utestängda från bostadsmarknaden på grund av extrema ekonomiska trösklar och bristande tillgång på bostäder. Vi anser därför att staden i ett första skede bör utreda hur tjänstepersoner från socialtjänsten kan inkluderas i markanvisning för att till skapa sociala bostäder i någon form i Stockholm.

Att återigen hänvisa till regeringen och avsäga sig sitt ansvar som landets största kommun med ett flertal pågående stora investerings- och byggprojekt är inte hållbart. Det är den rödgröna majoriteten som styr Stockholms stad, inte regeringen.

Att kategoriskt avvisa förslag för att utreda en väg framåt för att motverka strukturell hemlöshet är inte att ta ansvar för Stockholm. Det är inte en stark och jämlik välfärd som den rödgröna majoriteten säger sig stå för.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 18 december 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jan Jönsson och Isabel Smedberg-Palmqvist (båda L) som är likalydande Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra följande

Centerpartiet välkomnar att Liberalerna vill se socialt hållbara bostäder. Att säkerställa bostäder för resurssvaga hushåll är avgörande för att skapa en mer inkluderande och fungerande bostadsmarknad, både i Stockholm och i övriga landet.. Därför motionerade Centerpartiet redan 2017 om detta.

Enligt bostadsförsörjningslagen är det kommunens ansvar att planera för bostadsförsörjningen samt att ge kommuninvånarna möjlighet att leva i ”goda bostäder”. I Stockholm har stora grupper, ensamstående föräldrar, låginkomsttagare, unga och nya stockholmare som inte haft möjlighet att spara ihop tillräcklig kötid eller kontantinsats svårt att efterfråga långsiktigt trygga och ekonomiskt överkomliga

bostäder. Den bristande tillgängligheten till bostäder strider mot lagens krav och skapar ökade klyftor i vårt samhälle.

Finansborgarrådets ensidiga fokus på ”ett fortsatt högt byggande av hyresrätter” ekar tomt i ljuset av att byggtakten för hyresrätter i allmännyttan har fallit dramatiskt. Trots vallöftet om 2 000 hyresrätter per år har utfallet hittills bara cirka 200 per år – en tiondel av målsättningen. Vi vet också att nyproducerade hyresrätter aldrig blir billiga, inte ens i Stockholmshus. En etta i ett nyproducerat Stockholmshus i Bandhagen på 9 400 kr/mån är inte lösningen för ekonomiskt utsatta familjer.

Finansborgarrådets insinuerar att social housing skulle vara något skamligt och stigmatiserande. Olika begrepp som affordable housing, social housing eller socialt hållbara bostäder eftersträvar i grund och botten samma sak: ökade möjlighet för dessa grupper att kunna hitta någonstans att bo. Vi menar att det är betydligt mer skamligt att våra billigaste hyresrätter tilldelas kapitalstarka hushåll, medan de svagaste lämnas vind för våg på bostadsmarknaden. Och betydligt mer stigmatiserande att vara hemlös än att bo i en trygg och överkomlig, men behovsprövad, bostad.

Ärendet

Jan Jönsson m.fl. (alla L) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att utreda och att tillskapa sociala bostäder i Stockholm. I motionen föreslås att Stockholm bör utveckla metoder för att säkerställa rätten till bostad, särskilt för socioekonomiskt svaga hushåll som har svårt att köpa egen bostad. Motionärerna anser att staden bör ställa krav på fler sociala bostäder vid markanvisningar för att minska hemlösheten och motverka segregation genom att skapa boenden där människor med olika bakgrunder kan mötas. Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige reviderar markanvisningspolicyn för att inkludera krav på en viss andel sociala bostäder samt arbetar för att öka antalet sociala bostäder i områden med få hyresrätter.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Frälsningsarmén Stockholm, Stockholms handelskammare och Stockholms Stadsmission.

Frälsningsarmén Stockholm, Stockholms handelskammare och Stockholms Stadsmission har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 augusti 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsutveckling och bostadsbyggande är viktiga verktyg för att skapa jämlika livsvillkor i hela Stockholm. Stadsledningskontoret delar motionärernas uppfattning om vikten av att skapa en variation av bostäder i staden, med hänsyn till upplåtelseform, lägenhetsstorlek och hyresnivå.

Stadsledningskontoret konstaterar att staden redan arbetar aktivt med bostadsförsörjning och att ett arbete pågår med att ta fram nya riktlinjer för bostadsförsörjning för perioden 2025-2028. Riktlinjerna syftar bland annat till att förbättra funktionen på stadens bostadsmarknad.

De allmännyttiga bostadsbolagen är centrala verktyg för staden för att tillhandahålla bra bostäder för fler. Inom det befintliga bostadsbeståndet finns det många lägenheter med överkomliga hyror. SHIS Bostäder är ett annat viktigt verktyg för att underlätta för dem som står längst från den ordinarie bostadsmarknaden.

Motionärerna föreslår att staden ska ställa krav på sociala bostäder vid markanvisning. Stadsledningskontoret anser att staden genom sitt markinnehav kan använda markanvisningar som verktyg för att uppnå särskilda mål för bostadsbyggandet. För tillfället pågår en revidering av stadens riktlinjer för markanvisning och ett nytt förslag är utskickat på remiss. I det aktuella förslaget

tydliggörs kopplingen mellan stadens ansvar för bostadsförsörjning och markanvisningar.

Motionärerna föreslår vidare att staden i nyproduktion ska ställa krav på en viss andel sociala bostäder med bland annat lägre hyror som förmedlas till personer i resurssvaga hushåll. Stadsledningskontoret konstaterar att denna modell inte är förenlig med nuvarande hyressättningsystem. Däremot kan detta vara möjligt inom ramen för kooperativa hyresrätter.

Sammanfattningsvis arbetar staden på flera sätt för att säkerställa bostäder för alla, med särskild fokus på att minska bostadsbristen och stötta sociala boendeformer. De nya riktlinjerna för markanvisning tillsammans med riktlinjer för bostadsförsörjning förväntas stärka detta arbete ytterligare.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2024 följande.

1. Exploateringsnämnden beslutar att överlämna exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande av Svante Linusson (C), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsutveckling och bostadsbyggande är viktiga verktyg för att bidra till jämlika livsvillkor i hela staden. Exploateringskontoret instämmer med motionärerna om vikten av att till skapa en variation av bostäder i hela staden vad gäller upplåtelseform, lägenhetsstorlek, prisbild och hyresnivå.

Sveriges övergripande modell för hur alla människor ska kunna få en bostad de har råd med är genom bidrag för dem som behöver. Hyror ska sättas utifrån ett bruksvärdessystem för hyror.

Att Stockholm skulle ha ett system med sociala bostäder som liknar det i Tyskland eller Nederländerna vore en systemförändring, som i så fall behöver brett stöd och beredas ordentligt. Mycket förenklat innebär det systemet att vissa bostäder kan ha lägre hyror genom att övriga bostäder har en högre hyra samt normalt också att tillgången till bostäder med lägre hyror behovsprövas.

Staden jobbar på olika sätt med bostadsförsörjning. Inom ramen för arbetet med Riktlinjer för bostadsförsörjning 2025-2028 kommer underlag och åtgärder tas fram för en starkare styrning av bostadsförsörjningen i staden.

Bostadsförmedlingen har en stor roll med särskilda bostäder och köer för unga och gamla. Det finns också särskilda studentbostäder. Prioriterade grupper kan i vissa fall också få förtur till hyresrättslägenheter.

Stadens allmännyttiga bostadsbolag är också ett verktyg för hyresrätter med överkomliga hyror, bland annat genom seriebyggnation så som i Stockholmshusen. Bolagen bidrar även med försöks- och träningslägenheter samt Bostad Först-bostäder till de som behöver särskilt stöd på bostadsmarknaden.

SHIS Bostäder är Stockholms stads bostadssociala resurs. SHIS uppdrag är att tillhandahålla bostäder åt personer som står långt från den ordinarie bostadsmarknaden.

Därutöver kan staden ålägga byggaktörer som utvecklar bostäder i staden att tillhandahålla speciällägenheter enligt sociallagstiftningarna, LSS och SoL. De ger bostäder för människor som behöver särskilt stöd på grund av fysiska eller psykiska förutsättningar. Dessa lägenheter förmedlas av socialförvaltningen.

Exploateringsnämndens ansvar för stadens markägande ger verktyg för att bidra till fler bostäder för socioekonomiskt svaga hushåll som står långt från möjligheten att köpa en egen bostad. Motionärerna föreslår att staden genom markanvisningar ska kräva en viss andel sociala bostäder i de nya husen. De menar också att staden ska fokusera på att dessa markanvisningar kommer till i områden med låg andel hyresrätter. Ett ytterligare önskemål som motionärerna har inom nämndens ansvarsområde är att hålla nere exploateringskostnaderna för aktörer med sociala bostäder.

Exploateringsnämnden viktigaste uppdrag är att verka för att fler bostäder kommer till överlag och därigenom minska bostadsbristen. Det ökar allas möjlighet att få bostad genom att nya bostäder skapar flyttkedjor. Exploateringsnämnden strävar efter att uppfylla målen i budget om antal anvisningar till allmännyttan och för SHIS Bostäder med flera.

Nämnden beslutar också om markanvisningarna och styr därigenom vilken byggaktör som anvisas och upplåtelseform på olika platser som planeras gör bebyggelse. Exploateringsnämndens förslag till nya riktlinjer för markanvisning innebär stärkt uppföljning och social urvalskriterier vid val av byggaktör för en markanvisning.

Tomträttsavgälderna för bostäder bestäms av kommunfullmäktige och är kraftigt subventionerade, jämfört med marknadsvärdet för marken. Det är ytterligare ett sätt för staden att generellt verka för att hyror kan hållas låga. Det begränsar emellertid stadens intäkter i motsvarande grad vilket i sin tur innebär att det normalt blir aktuellt med tomträttsprojekt i lägen där den nya bostadsbebyggelse kan komma till utan stora utgifter för staden. Det är stadens investeringsstrategi som styr hur exploateringsnämnden ska få täckning för de utgifter ett bostadsprojekt innebär. Där ska varje projekts intäkter till staden räcka till de utgifter som projektet föranleder.

Motionärerna önskar att exploateringsutgifterna ska hållas låga för byggaktörer som verkar för sociala bostäder. Staden kan dock inte ta de bostadsutvecklande bolagens kostnader eller på annat sätt gynna enskilda aktörer. Utöver de subventionerade tomträttsavgälderna kan exploateringsutgifter hållas nere om exploateringsområdet är geotekniskt gynnsamt, har en gynnsam lokalisering och utbredning samt saknar dagvatten

och skyfallsproblematik eller andra fördyrande förhållanden. Sådana exploateringsområden är mycket ovanliga inom Stockholms stads gränser.

Ett arbetssätt för exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden är socialt värdeskapande analyser, SVA, där man tidigt i stadsutvecklingsprocessen analyserar olika faktorer i den stadsdel där den nya bostadsbebyggelsen föreslås. Eftersom en variation av bostäder och blandning av upplåtelseformer är tydliga mål i översiktsplanen söker kontoret bebyggelseförslag och byggaktörer som har idéer och ambitioner om hyresrätter med låga hyror i områden med höga hyror och mycket ägda boenden.

Genom detta och andra arbetssätt kan staden premiera byggaktörer som arbetar aktivt och nytänkande med socialt värdeskapande. I exploateringsnämndens förslag till nya riktlinjer för markanvisning finns ytterligare åtgärder som bidrar till sänkta trösklar för att komma in på hyresmarknaden. Där föreslås att staden ska endast ska ge markanvisningar till bolag som räknar bostadsbidrag som del av inkomsten och ska premiera att hyresrättsaktörer ska tillämpa inkomstkrav motsvarande de kommunala bostadsbolagens regler för godkännande av hyresgäst. Byggaktörer som har ännu lägre krav premieras vid fördelning av markanvisningar. Staden kan också premiera byggaktörer som i sin löpande förvaltning förmedlar över hälften av bostäderna genom bostadsförmedlingen.

Den som erhåller markanvisning för hyresrätt i staden ska ha avtal eller sluta avtal med bostadsförmedlingen i samband med anvisningen för minst hälften av de aktuella bostäderna.

Förslaget till stadens riktlinjer för markanvisning förväntas inom kort komma på remiss till berörda nämnder och bolag och ska sedan beslutas av kommunfullmäktige.

Sammanfattningsvis konstaterar exploateringskontoret att staden arbetar på många olika sätt tillgången till bostäder för alla, inom ramen för Sveriges system där den främsta hjälpen för att människors boende är genom bidrag. Exploateringsnämnden verkar för en blandad stad genom sitt markinnehav och har vissa möjligheter att stötta stadens olika sociala boendeformer för socialt boende. Nämndens främsta bidrag är dock arbetet med att minska den generella bostadsbristen. De kommande Riktlinjer för bostadsförsörjning 2025-2028 förstärker styrningen. Exploateringsnämndens förslag till nya riktlinjer för markanvisning innefattar också förslag för utökade krav som gynnar svaga grupper på bostadsmarknaden.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 11 juni 2024 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motion om att utreda och att tillskapa sociala bostäder i Stockholm.

Reservation av Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Bostadsbristen i Stockholm är ett stort problem, inte minst för socialtjänstens målgrupper som ofta har svag ekonomi och annan social problematik som försvårar inträdet på bostadsmarknaden. Då hemlöshet är ett mångfacetterat problem krävs både individuella och strukturella lösningar, och det är angeläget att staden tillhandahåller olika lösningar och insatser i syfte att minska hemlösheten. Ett viktigt verktyg i socialtjänstens arbete är sociala lägenheter så som försöks- och träningslägenheter, Bostad Först samt genomgångsbostäder vid SHIS Bostäder. De sociala lägenheterna finns utspridda över olika områden och fastigheter i staden. I budgeten för Stockholms stad anges varje år ett årsmål för antal förmedlade Bostad först-, försöks- och träningslägenheter samt genomgångsbostäder för barnfamiljer. Målet för 2024 är 600 lägenheter.

Socialnämnden hade under 2023 i uppdrag att kvantifiera behovet av bostäder inom ramen för det bostadssociala uppdraget för 2023. Förutsatt att ingen förändring sker avseende styrningen av försöks- och träningslägenheter och genomgångsbostäder till barnfamiljer blev socialförvaltningens försiktiga behovsprognos ett behov av 430-450 lägenheter årligen, vilket grundar sig på historisk användning av sociala lägenheter.

Kommunen kan utifrån den kommunala likställighetsprincipen inte agera på samma sätt som ideella organisationer kan göra. Förvaltningen ser positivt på att den ideella sektorn kompletterar med andra typer av sociala bostäder än vad staden har möjlighet att tillhandahålla.

Förvaltningen anser att det finns behov av tillgång till prisöverkomliga hyresrätter för att möjliggöra ekonomiskt svaga gruppers tillträde till bostadsmarknaden.

Förvaltningen ser därför positivt på stadens satsning på Stockholmshus och att det i stadens budget för 2024 framgår att arbetet med Stockholmshusen ska utvecklas.

Vilka metoder som bör tillämpas i syfte att stimulera framtagandet av prisöverkomliga hyresrätter ligger dock utanför förvaltningens kompetensområde.

Förvaltningen menar att andra remissinstanser så som exempelvis exploateringsnämnden har bättre förutsättningar att ta ställning i frågan.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2024 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Björn Ljung (L), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret instämmer med motionärerna om att en variation av bostäder vad gäller upplåtelseformer, hyror och storlekar är viktigt för att skapa en mer socialt sammanhängande och jämlik stad. I stadens stadsutvecklingsprojekt tillämpas arbetssättet med socialt värdeskapande analys (SVA). Det innebär att alla projekt formulerar mål för att tillföra sociala värden som saknas på en plats eller förstärka värden som redan finns på platsen. Målen kan till exempel handla om att komplettera det befintliga bostadsbeståndets upplåtelseformer och/ eller storlekar som saknas eller är underrepresenterade.

Stockholm stad arbetar med olika lösningar för att tillgodose bostäder för dem med särskilda behov, bland annat enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Stadens allmännyttiga bostadsbolag prioriterar byggandet av Stockholmshus i syfte att skapa fler hyresrätter med låg hyra. Bolagen bidrar även med försöks- och träningslägenheter samt Bostad Först, bostäder till de som behöver särskilt stöd på bostadsmarknaden. SHIS Bostäder är Stockholms stads bostadssociala resurs. SHIS uppdrag är att tillhandahålla bostäder åt personer som, av olika skäl, inte har tillträde till den ordinarie bostadsmarknaden.

Exploateringskontoret kan genom markanvisning styra vilken aktör som anvisas och därmed vilket upplåtelseform som planeras byggas. Inom ramen för arbetet med Riktlinjer för bostadsförsörjning 2025-2028 kommer underlag och åtgärder tas fram för en bättre bostadsförsörjning. Staden kan däremot inte, varken genom markanvisning, eller genom planmonopolet reglera hyresnivåer eller form för att hyra ut bostäder. Systemet för hyressättning utgår från en förhandling mellan flera parter som inte ligger inom plan- och bygglagens lagrum eller stadens avtalsskrivningar.

Stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på remissen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2024 följande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Peter Backlund (L), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen håller med författarna av motionen om att det finns problem med både hemlöshet och trångboddhet i Stockholm, och att det för många är svårt att komma in på bostadsmarknaden.

Förvaltningen bedömer dock att begreppet sociala bostäder behöver förtydligas, eftersom förvaltningen inte känner till begreppet i den svenska kontexten. Om det är motsvarande det engelska begreppet social housing, så beskriver Boverket att modellen ser olika ut i olika länder. Ofta är det bostäder som är öronmärkta för en viss målgrupp med ett fastställt inkomsttak, men nivån på inkomsttaket varierar. Den svenska allmännyttan framställs ofta som en typ av social housing i internationella jämförelser, enligt Boverket.

Det finns idag försöks- och träningslägenheter inom allmännyttan för personer med behov av stöd från staden. Målgruppen för dessa lägenheter är kvinnor och män som har svårigheter att klara av ett självständigt boende på grund av till exempel missbruk eller psykisk ohälsa. Utöver detta hyr stadens bostadssociala resurs Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) ut bostäder, med det övergripande syftet att förebygga och motverka hemlöshet. Förvaltningen välkomnar initiativ som kan komplettera befintliga modeller och strukturer inom stadens organisation, i arbetet mot hemlöshet.

För att motverka trångboddhet anser förvaltningen att det är viktigt med ett stort utbud av hyreslägenheter med rimliga hyresnivåer i Stockholm. Hyresnivåer i nyproduktion är ofta höga, och det är därför viktigt att på olika sätt verka för att förändra det. Stadens koncept Stockholmshus är ett sätt att påverka förutsättningarna för en rättvis bostadsförsörjning. Samtidigt har det äldre beståndet i allmännyttan ofta lägre hyresnivåer, och det är därför viktigt att dessa underhålls och bevaras som hyresrätter.

Nedan följer förvaltningens ställningstagande till motionens avslutande förslag till beslut.

1. Att staden utreder och reviderar markanvisningspolicyn för att inkludera krav på sociala bostäder vid markupplåtelse.

Förvaltningen anser att begreppet sociala bostäder behöver förtydligas innan staden ska kunna ställa krav om detta vid markupplåtelse.

2. Att staden aktivt arbetar för att tillskapa flera sociala bostäder i områden med låg andel hyresrätter samt för projekt fastställer en lämplig andel bostäder som uppfyller dessa krav.

Återigen bedömer förvaltningen att begreppet sociala bostäder behöver förtydligas. Att tillskapa hyreslägenheter med rimliga hyror i områden med låg andel hyresrätter, är något som förvaltningen ställer sig bakom och kan konstatera ligger i linje med direktiv från stadens översiktsplan.

Jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen anser att frågan om bostadsförsörjning, trångboddhet och hemlöshet är kopplad till jämställdhetsfrågor. Inom stadsdelsområdet har kvinnor en lägre medelinkomst än män och om endast den ekonomiska aspekten beaktas innebär det att kvinnor löper högre risk att hamna i en mer utsatt boendesituation än män.

Barnrättsperspektiv

Förvaltningen bedömer att barn i allra högsta grad påverkas av frågor som rör bostadsmarknaden i Stockholm. Tillgång till bostäder för alla bidrar bland annat till uppfyllelse av artikel 27 från barnkonventionen, om att barn har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat.

Tillgänglighetsperspektiv

Personer som lever i hemlöshet kan ha funktionsnedsättningar, vilket kan vara en bidragande orsak till deras boendesituation. För att inte exkludera delar av målgruppen är det enligt förvaltningen viktigt att bostäder som syftar till att motverka hemlöshet har god tillgänglighet.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 13 juni 2024 följande.

Remissen besvaras med förvaltningen tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande av Anette Nordvall (C), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 30 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Enligt förvaltningen ligger motionen i linje med bland annat Stockholms stads översiktsplan (2018) och kommunfullmäktiges budget för 2024.

Ett av målen i översiktsplanen är att stadsbyggandet ska säkerställa bostäder och samhällsfunktioner för alla. Det anges att ett viktigt sätt att motverka geografisk segregation och nå en socioekonomiskt mer blandad stad är att eftersträva fler typer

av bostäder och upplåtelseformer i alla stadsdelar. Enligt kommunfullmäktiges budget 2024 ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med. Det anges att det ska planeras för en mångfald av boende- och upplåtelseformer med låga boendekostnader i hela staden, där minst hälften av det som byggs ska vara hyresrätter. I budgeten framkommer att en viktig uppgift för stadsbyggnadsnämnden är att det planeras för bostäder för de grupper som kommunen har ett särskilt ansvar för, till exempel personer som lever i hemlöshet, personer som är utsatta för våld i nära relation eller hedersrelaterat våld. Även boenden inom funktionshinderomsorg och socialpsykiatri samt för studenter och nyanlända är prioriterade. Förvaltningen ser att staden med fördel kan utveckla koncept som redan finns i staden. Till exempel är SHIS Bostäder Stockholms stads bostadssociala resurs. De erbjuder boendelösningar och behovsanpassat stöd för att ge stockholmare som står utanför den ordinarie bostadsmarknaden möjligheten till en egen bostad.

Enligt budgeten ska alla områden i staden ha en mer blandad bebyggelse, fler flerbostadshus ska byggas i områden som domineras av villor och fler hyresrätter ska byggas i områden som domineras av bostadsrätter och ägt boende. Vidare har exploateringsnämnden och kommunstyrelsen ett uppdrag att utveckla modeller som möjliggör att det byggs fler hyresrätter med överkomliga hyror.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 5 juni 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktiges budget fastslår att alla ska kunna bo, leva, arbeta och bygga sin framtid i Stockholm. Stockholms Stadshus AB arbetar aktivt tillsammans med de allmännyttiga bostadsbyggande dotterbolagen, för att säkerställa framdrift av både planerade och nya bostadsprojekt. I motionen efterfrågas att staden utreder och reviderar markanvisningspolicyn för att inkludera krav på sociala bostäder vid markupplåtelse. Koncernledningen kan i sammanhanget konstatera att mycket görs inom kommunkoncernen för att uppfylla de behov som finns. Bland annat tillhandahålls ett stort antal sociala bostäder genom SHIS och stadsdelarnas försorg i Stockholms stad, ofta genom blockförhyrningar av lägenheter hos stadens allmännyttiga bolag. Vidare anvisar Bostadsförmedlingen varje år försökslägenheter och träningslägenheter med boendestöd. De allmännyttiga bostadsföretagen kan konstateras bidra generellt till en flexibilitet och möjlighet till socialt ansvarstagande i de bostadsområden där de finns representerade. Koncernledningen ser att mycket görs för att säkerställa de behov som finns av sociala bostäder, men samtidigt är frågan komplex. I sammanhanget bör olika alternativ övervägas som i enlighet med kommunfullmäktiges budget underlättar att det byggs fler bostäder för alla.

Underremisser

AB Familjebostäders svar daterat den 15 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Bolaget har inget att invända mot att staden ställer krav på inriktning vid markexploatering. Kraven måste dock vara konkurrensneutrala mellan privata och allmännyttiga bostadsföretag. Bolaget menar att de allmännyttiga bostadsföretagen generellt bidrar till en flexibilitet och möjlighet till socialt ansvarstagande i de bostadsområden där de finns representerade.

I motionen anges inte vad som avses med sociala bostäder och vem som skulle finansiera sådana bostäder och boenden. Den vedertagna definitionen i Sverige är att det handlar om bostäder där endast hyresgäster som tjänar under en viss inkomst får flytta in. Sådana bostäder kan antingen koncentreras i hela områden, hela hus eller genom enskilda lägenheter i vanliga flerbostadshus. Sverige har valt en annan väg för att undvika att peka ut människor utifrån var de bor samt att det är kommunerna (skattekollektivet) och inte bostadsbolagen som betalar hyran för sociala kontrakt. De allmännyttiga bostadsföretagen har på sätt kunnat byggas upp för att erbjuda bostäder till alla medborgare, oavsett inkomst. Lagstiftningen som omgärdar allmännyttan reglerar dessutom att bostadsbolagen ska vara affärsmässiga och bedrivas i konkurrens med de privata fastighetsägarna.

För personer som lever i hemlöshet eller är i behov av boendestöd har staden redan flera olika riktade insatser, bland annat anvisar Bostadsförmedlingen varje år försökslägenheter och träningslägenheter med boendestöd. Dessa lägenheter förmedlas till socialtjänsten som i sin tur hyr ut bostäderna till personer som har behov av särskilt stöd i sitt boende. För försökslägenhet tecknar socialtjänsten ett andrahandskontrakt med klienten där hyresperioden vanligtvis är mellan 1-3 år. Om allt fungerar bra är målet att det ska kunna övergå i ett förstahandskontrakt efter periodens slut. Träningslägenhet innebär istället ett tillsvidarekontrakt mellan hyresvärd och stadsdelsförvaltningen som sägs upp när behovet inte finns längre. Systemet med försöks- och träningslägenheter är väl inarbetat inom staden och tillämpligt även i förhållande till privata hyresvärdar. 2023 hade bolaget som mål att teckna 127 nya hyresavtal som försöks- eller träningslägenheter. På grund av lägre efterfrågan från stadens sida uppläts emellertid endast 89 sådana lägenheter.

Bostad Först är en liknande boendeinsats där utgångspunkten är att en trygg bostad måste finnas på plats innan en person kan förväntas ta tag i andra svårigheter. Bostäder till stockholmare som står utanför den ordinarie bostadsmarknaden förmedlas även genom att bolaget förser Stiftelsen SHIS Bostäder, stadens bostadssociala resurs, med lägenheter. 2023 förmedlades drygt 30 lägenheter till SHIS och Bostad Först.

Bostadsbolagen i Stockholm, vars verksamhet ska bedrivas på affärsmässiga villkor, har tydliga ägardirektiv om att bygga för att pressa hyresnivåerna i nyproduktion, och över tid ska hälften av produktionen vara så kallade Stockholmshus. Målet med Stockholmshusen är att spara tid och minska kostnaderna genom att upprepa gestaltningen, bygga seriellt och jobba med överlappande processer. Ägarens långsiktiga målsättning är också att allmännyttan ska öka i alla stadsdelar, i synnerhet i områden som idag domineras av andra upplåtelseformer än hyresrätter.

AB Stockholmsshems svar daterat den 26 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholmshem har inget att invända mot att staden ställer krav på inriktning vid markexploatering. Bolaget menar att den allmännyttiga hyresrätten skapar en stor flexibilitet och möjlighet till socialt ansvarstagande i de bostadsområden där den finns representerad och det är lätt att instämma med att hyresrätten under en längre tid varit en bostadsform på andelsmässig tillbakagång i staden. Bostadsbolagen i Stockholm har tydliga ägardirektiv om att bygga för att dämpa hyresnivåerna i nyproduktion, och över tid ska hälften av produktionen vara så kallade Stockholmshus. Ambitionen med Stockholmshusen är att spara tid och minska kostnaderna genom att upprepa gestaltningen, bygga seriellt och jobba med överlappande processer vilket ytterligare bidrar till en bostadsmarknad med rimliga hyresnivåer.

För personer som lever i hemlöshet eller är i behov av boendestöd har staden flera olika riktade insatser, bland annat tillhandahålls ett stort antal sociala bostäder genom SHIS och stadsdelarnas försorg i Stockholms stad, ofta genom blockförhyrningar av lägenheter hos stadens allmännyttiga bolag. Detta sker inte minst hos Stockholmshem som sedan länge är den största värden för SHIS bostäder. I nuläget är det knappa 3000 lägenheter som bolaget har uthyrda till SHIS. Stockholmshem menar att detta är en fungerande modell, och att staden i tillägg har möjlighet att förstärka den genom en markanvisning som ger utrymme för tillskapande av fler sådana typer av bostäder. Det kan också gälla socialt boende med annat ägande än stadens.

Bolaget har i också i budgeten till uppdrag att arbeta för att hyresrätten etableras som boendalternativ i fler bostadsområden och förstärks i andra, vilket Stockholmshem ser som mycket positivt.

AB Svenska Bostäders svar daterat den 16 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Svenska Bostäder har inget att invända mot att staden ställer krav på inriktning vid markexploatering. Bolaget menar att den allmännyttiga hyresrätten skapar en stor flexibilitet och möjlighet till socialt ansvarstagande i de bostadsområden där den finns representerad.

För personer som lever i hemlöshet eller är i behov av boendestöd har staden flera olika riktade insatser, bland annat anvisar Bostadsförmedlingen varje år försökslägenheter och träningslägenheter med boendestöd. Dessa lägenheter förmedlas till socialtjänsten som i sin tur hyr ut bostäderna till personer som har behov av särskilt stöd i sitt boende. För försökslägenhet tecknas ett andrahandskontrakt där perioden vanligtvis är mellan 1-3 år. Om allt fungerar bra är målet att det ska kunna övergå i ett förstahandskontrakt efter periodens slut. Träningslägenhet innebär istället ett tillsvidarekontrakt mellan hyresvärd och stadsdelsförvaltningen som sägs upp när behovet inte finns längre. Bostad Först är en annan liknande boendeinsats där utgångspunkten är att en trygg bostad måste finnas på plats innan en person kan förväntas ta tag i andra svårigheter. I dagsläget har Svenska Bostäder 300 lägenheter i beståndet som är uthyrda som försöks- och träningslägenheter samt Bostad först. Ett stort antal bostäder tillhandahålls även genom Stiftelsen SHIS

Bostäder, stadens bostadssociala resurs, till stockholmare som står utanför den ordinarie bostadsmarknaden.

Bostadsbolagen i Stockholm har tydliga ägardirektiv om att bygga för att dämpa hyresnivåerna i nyproduktion, och över tid ska hälften av produktionen vara så kallade Stockholmshus. Målet med Stockholmshusen är att spara tid och minska kostnaderna genom att upprepa gestaltningen, bygga seriellt och jobba med överlappande processer. Ägarens långsiktiga målsättning är också att allmännyttan ska öka i alla stadsdelar, i synnerhet i områden som idag domineras av andra upplåtelseformer än hyresrätter.

Mot bakgrund av det rådande läget i ekonomin och ägardirektiven har Svenska Bostäder tagit fram en nyproduktionsstrategi i syfte att bland annat möjliggöra byggnation av nya bostäder med rimliga hyror. Detta görs genom att möjliggöra industriella byggsystem och koncept som finns hos flera entreprenörer. Ett exempel är samarbetet inom Kombohusavtalet som Sveriges Allmännytta etablerat.

På Svenska Bostäder pågår därtill ett forskningsprojekt kopplat till social hållbar bostadsförsörjning. Inom satsningen kommer bolaget att genomföra en testbädd med ett riktat erbjudande mot äldre hyresgäster i stora bostäder med låg tillgänglighet. Detta för att kunna underlätta för dem att flytta till en bostad som är mer anpassad till deras behov, samtidigt som förhoppningen är att fler större och billigare bostäder i befintligt bostadsbestånd frigörs till exempelvis trångbodda barnfamiljer. Bolaget planerar att, tillsammans med KTH, utvärdera effekten av en sådan testbädd och att undersöka andra bakomliggande faktorer kopplat till rörlighet på bostadsmarknaden med särskilt sårbara hushåll i fokus.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Särskilt uttalande av Svante Linusson (C)

Centerpartiet välkomnar att Liberalerna vill se socialt hållbara bostäder. Det är en viktig politik för att få till en mer fungerande bostadsmarknad i såväl staden som landet.

Att få fram fler bostäder som kan efterfrågas av kapitalsvaga hushåll är en av de största utmaningarna på Sveriges och Stockholms bostadsmarknader. Därför motionerade Centerpartiet redan under 2017 om detta.

Det är enligt bostadsförsörjningslagen ett kommunalt ansvar att planera för bostadsförsörjningen samt att ge kommuninvånarna möjlighet att leva i ”goda bostäder”. Läget på Stockholms bostadsmarknad, där stora grupper har mycket svårt att skaffa bostad utifrån sina ekonomiska förutsättningar, rimmer illa med bostadsförsörjningslagen. Människor med svårigheter att skaffa goda bostäder i Stockholm inkluderar främst nyanlända, människor med låg inkomst, äldre med låg pension och unga. Olika begrepp som affordable housing, social housing eller socialt hållbara bostäder eftersträvar i grund och botten samma sak: ökade möjlighet för dessa grupper att kunna hitta någonstans att bo.

Centerpartiet vill revidera markanvisningspolicyn för att anvisa en betydande andel bostäder för billigare boende, och ta ut ett lägre pris för dessa byggrätter. I vår reservation till exploateringsnämndens verksamhetsplan vill vi att staden i markanvisningar under 2024 öronmärker en andel på minst 300 bostäder som upplåts till resurssvaga hushåll genom behovsprövning, så kallad ”social housing”.

Socialnämnden

Reservation av Jan Jönsson (L)

1. att bifalla motionen, samt
2. att därutöver anföra följande:

Precis som framgår av tjänsteutlåtandet så är hemlöshet ett mångfacetterat problem som kräver både individuella och strukturella lösningar. Vi vänder oss dock emot att socialnämnden skulle sakna kompetens i frågan om sociala bostäder. Stadens socialtjänst är tvärtom de som bäst känner målgruppen som skulle vara aktuella för sociala bostäder. Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden har andra kompetensområden och den stora utmaningen för att tillskapa sociala bostäder ligger i att det behövs en samsyn mellan socialtjänsten och exempelvis

stadsbyggnadsnämnden samt bostadsbolagen. Det krävs kännedom om målgruppens behov kombinerat med förståelse för byggnadsprocesser för att hitta en lösning.

Begreppet sociala bostäder har en bitvis negativ association i Sverige, och vi liberaler menar att själva begreppet inte är det viktiga, men vad vi gör för att lösa problemet för de som är utestängda från bostadsmarknaden på grund av extrema ekonomiska trösklar och bristande tillgång på bostäder. Vi anser därför att staden i ett första skede bör utreda hur tjänstepersoner från socialtjänsten kan inkluderas i markanvisning för att tillskapa sociala bostäder i någon form i Stockholm.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Björn Ljung (L)

Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att bifalla motionen, samt att därutöver anföra följande: Precis som framgår av tjänsteutlåtandet så är hemlöshet ett mångfacetterat problem som kräver både individuella och strukturella lösningar. Vi menar att socialförvaltningen med sin kompetens de som bäst känner målgruppen som skulle vara aktuella för sociala bostäder och därför bör ett mer djupgående samarbete mellan socialförvaltningen och exempelvis exploateringsnämnden komma till stånd.

Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden har andra kompetensområden och den stora utmaningen för att tillskapa sociala bostäder ligger i att det behövs en samsyn mellan socialtjänsten och exempelvis stadsbyggnadsnämnden samt bostadsbolagen. Det krävs kännedom om målgruppens behov kombinerat med förståelse för byggnadsprocesser för att hitta en lösning.

Begreppet sociala bostäder har en bitvis negativ association i Sverige, och vi liberaler menar att själva begreppet inte är det viktiga, men vad vi gör för att lösa problemet för de som är utestängda från bostadsmarknaden på grund av extrema ekonomiska trösklar och bristande tillgång på bostäder. Vi anser därför att staden i ett första skede bör utreda hur tjänstepersoner från socialtjänsten kan inkluderas i markanvisning för att tillskapa sociala bostäder i någon form i Stockholm.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C)

Centerpartiet välkomnar att Liberalerna vill se socialt hållbara bostäder. Det är en viktig politik för att få till en mer fungerande bostadsmarknad i såväl staden som landet. Att få fram fler bostäder som kan efterfrågas av kapitalsvaga hushåll är en av de största utmaningarna på Sveriges och Stockholms bostadsmarknader. Därför motionerade Centerpartiet redan under 2017 om detta.

Det är enligt bostadsförsörjningslagen ett kommunalt ansvar att planera för bostadsförsörjningen samt att ge kommuninvånarna möjlighet att leva i ”goda bostäder”. Läget på Stockholms bostadsmarknad, där stora grupper har mycket svårt

att skaffa ett långsiktigt tryggt boende, rimmar illa med bostadsförsörjningslagen. Det kan handla om ensamstående mammor med barn, låginkomsttagare, unga och nya stockholmare som inte kunnat spara ihop tillräcklig kötid eller insats. Olika begrepp som affordable housing, social housing eller socialt hållbara bostäder eftersträvar i grund och botten samma sak: ökade möjlighet för dessa grupper att kunna hitta någonstans att bo.

I Centerpartiets budgetreservation föreslår vi att markanvisningspolicyn revideras för att kunna ställa villkor på en andel öronmärkta billigare bostäder när mark upplåts. I vår reservation till exploateringsnämndens verksamhetsplan preciserade vi att staden i markanvisningar under 2024 öronmärker en andel på minst 300 bostäder som upplåts till resurssvaga hushåll genom behovsprövning.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation av Peter Backlund (L)

1. Att bifalla motionen
2. Att utöver det anföra.

Vi är alla medvetna om att Stockholm har mycket svårt att säkerställa att socioekonomiskt svaga hushåll har god tillgång till bostäder. Vår grunduppfattning är att nya och andra möjligheter måste prövas. Att redan ställa krav i markanvisningspolicyn på sociala bostäder, även om begreppet måste förtydligas, är en möjlighet som därmed borde tillämpas. Därför yrkar vi bifall på motionen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande av Anette Nordvall (C)

Centerpartiet välkomnar att Liberalerna vill se socialt hållbara bostäder. Det är en viktig politik för att få till en mer fungerande bostadsmarknad i såväl staden som landet. Att få fram fler bostäder som kan efterfrågas av kapitalsvaga hushåll är en av de största utmaningarna på Sveriges och Stockholms bostadsmarknader. Därför motionerade Centerpartiet redan under 2017 om detta.

Det är enligt bostadsförsörjningslagen ett kommunalt ansvar att planera för bostadsförsörjningen samt att ge kommuninvånarna möjlighet att leva i ”goda bostäder”. Läget på Stockholms bostadsmarknad, där stora grupper har mycket svårt att skaffa ett långsiktigt tryggt boende, rimmar illa med bostadsförsörjningslagen. Det kan handla om ensamstående mammor med barn, låginkomsttagare, unga och nya stockholmare som inte kunnat spara ihop tillräcklig kötid eller insats. Olika begrepp som affordable housing, social housing eller socialt hållbara bostäder eftersträvar i

grund och botten samma sak: ökade möjlighet för dessa grupper att kunna hitta någonstans att bo.

I Centerpartiets budgetreservation föreslår vi att markanvisningspolicyn revideras för att kunna ställa villkor på en andel öronmärkta billigare bostäder när mark upplåts. I vår reservation till exploateringsnämndens verksamhetsplan preciserade vi att staden i markanvisningar under 2024 öronmärker en andel på minst 300 bostäder som upplåts till resurssvaga hushåll genom behovsprövning.